

การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

A study of development of the academic administration in case of teaching and learning management on school-based management of extended-school under the office of Roi-Et primary education service area 1

กัตัญญา เจริญอนอม¹, สุรชา อมรพันธุ์²

Katanyuta Charoenthanom¹, Suracha Amornpan²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และ 2) พัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะคือระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 39 คน ครูผู้สอน จำนวน 259 คน รวม 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ระยะที่ 2 แบ่งเป็น 2.1) การศึกษาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครุร้อยเอ็ดวิทยาลัยและโรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด รวม 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ 2.2) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการดำเนินงานธุรการของการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมการจัดการสอน ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผลการสอน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยี ด้านการดำเนินงานธุรการของการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอนและด้านการเตรียมการจัดการสอน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed.Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Acting Director of Mahasarakham University Demonstration School (Elementary) Mahasarakham University

2. แนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ประชุมวางแผนเพื่อกำหนดระยะเวลาดำเนินงานการวัด และเปิดเวทีเสวนารับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองและชุมชน จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยีมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) ด้านการเตรียมการจัดการสอนมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ จัดให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำแผนการเรียนรู้อย่างเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจัดทำแผนยกระดับคุณภาพผู้เรียน และการดำเนินการจนส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนสูงขึ้น 4) ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ กำหนดแนวนโยบายและวางแผนการจัดการเรียนการสอน สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรและเสนอผลงานจัดการเรียนรู้ต่อฝ่ายต่างๆ ของชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแก้ไขปัญหาาร่วมกันในทุกภาคเรียน 5) ด้านการดำเนินการเรียนการสอนมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ ดำเนินการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ให้ปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุล ระหว่างสถานศึกษา ประชาชนและ ส่วนกลาง

คำสำคัญ: การพัฒนาแนวทาง, การบริหารสถานศึกษา, การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

Abstract

This research aimed to 1) study current and desirable situation and 2) develop of the academic administration in case of teaching and learning management on school -based management of extended-school under the office of Roi-Et primary education service area 1. The research was divided into three phases: Phase 1, study of the present and desirable academic management of teaching and learning using the school as a base. The sample consisted of 39 administrators, 259 teachers consisted 298 people. Materials used in the research were questionnaires. Phase 2, such as 2.1 study of academic administration of teaching and learning management using the school as a base of schools with good practices (Best Practice). Data providers included school administrators and teachers were eight people. Materials used in research, including interviews. 2.2 A study of development of the academic administration in case of teaching and learning management on school -based management of extended-school under the office of Roi-Et primary education service area 1. Evaluators were the 5 experts. Materials were evaluated form. Statistic for data analysis

used percentage, mean and standard deviation. The research found that

1. The current of academic teaching and learning using the school as a base management of extended school under the office of Roi-Et primary education service area 1 was at a moderate level. Sort by the average of descending rating included the implementation of the teaching of the administration of education, the preparation of the instructional materials, technology and the measurement and evaluation of teaching. The overall of desirable condition was excellent. The average arranged from highest score to the least score such perform of teaching, teaching media and technology management, functional instruction management, measurement and evaluation of teaching and the preparation and training management.

2. Summarized of development of the academic administration in case of teaching and learning management on school-based management of extended-school under the office of Roi-Et primary education service area 1 as follows: 1) the measurement and evaluation of teaching: The development used the plan meeting to define the period for measurement action and used the forum for comments by parents and community. There was a making evaluation plan to measure and evaluate the students on the course in accordance by using the education standard. 2) In case of the preparation of teaching materials and technology, using the development by follow a set of guidelines on the procurement of materials, equipment and teaching materials to supply the teaching activities. Encouraged the mobilization of resources for education furthermore guest lecturers and knowledge local teachers. 3) In case of the teaching preparation, used development manner by the each department making the individual learning guidelines to plan for learning by focusing on the learners importantly. Associated on problems analyze and needs of the local community and to be prepared school curriculum . 4) In case of operational support of teaching and learning, there were followed development a set policy and planning for teaching and learning. Create a network of cooperation between teachers, parents, community and other organizations. Both public and private sectors exchanged information for teaching and learning. There were allowed school board to approve the curriculum and presentation of learning the different factions of the community to exchange knowledge and solve problems together on every event of teaching semester accordingly. 5) In case of the teaching implementation, using development of the teaching implementation by forms of networking mobilization cooperation and resources from all sectors to support teaching and learning opportunities for school board to participate in up to date and there were development of teaching by the learning activities that allow scholars or local wisdom person took a part teaching. There was opportunity to check and balance between public education and public on the power of each other.

Keywords: development instruction, school management, teaching and learning by school-based

บทนำ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มีขอบข่ายครอบคลุมงานด้านการจัดการเรียนการสอน อันประกอบด้วย การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการจัดการเรียนการสอน การเตรียมการจัดการเรียนการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี และการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนนั้นก็ เป็นไปส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพ การศึกษาของผู้เรียน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ ผู้เรียนโดยตรง อีกทั้งยังสามารถสะท้อนคุณภาพ การศึกษาของชาติได้ ซึ่งในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนนี้จะต้องอาศัยหลัก การของโรงเรียนเป็นฐาน สถานศึกษาจึงสามารถ บริหารจัดการตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management: SBM) เป็นรูปแบบการ บริหารที่มีการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วน กลางหรือเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา โดยตรง ให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่และความ รับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จ มี ความเป็นอิสระและคล่องตัวในการตัดสินใจใน การบริหารในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของ สถานศึกษา ทั้งด้านหลักสูตรด้านงบประมาณ การ บริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป โดยมุ่งเน้นให้ สถานศึกษามีอิสระ มีความคล่องตัวในการบริหาร งานด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านการบริหารงาน บุคคล และการบริหารทั่วไป โดยอยู่บนพื้นฐานการ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 5 ด้าน คือ 1) หลัก การกระจายอำนาจ 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลัก การคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) หลัก การบริหารตนเอง และ 5) หลักการตรวจสอบ และถ่วงดุล เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจและให้มีการบริหารในรูปคณะกรรมการ โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทน

ครู ผู้แทนชุมชน โดยมีความเชื่อว่าการตัดสินใจที่ดี ที่สุดเกิดจากการตัดสินใจของคณะบุคคลที่อยู่ใกล้ ชิด และมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนมากที่สุด (อุทัย บุญประเสริฐ. 2542: 1-3)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบแรก (พ.ศ. 2544 - 2548) ของสำนักงานประเมินมาตรฐาน การศึกษา (สมศ.) พบว่าด้านผู้บริหารข้อที่ยังไม่ได้ มาตรฐานคือ การบริหารงานวิชาการโดยเฉพาะการ มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อ การเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (สำนักงาน ประเมินมาตรฐานการศึกษา. 2549: 1) สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 นั้น ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 236 โรงเรียน และในจำนวนนี้ 63 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา รับนโยบายทางด้านการ จัดการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา วางแผนกลยุทธ์และดำเนิน งานด้านการบริหารจัดการ โดยมีนโยบายด้านการ ศึกษาที่สำคัญคือ การดำเนินงานเพื่อยกระดับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เครือข่ายโรงเรียนเป็น ฐาน ผลสถานการณ์เทศตาม ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพภายในปี พ.ศ. 2561 แม้ว่าใน ปัจจุบันสังคมไทยอยู่ในยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน เทคโนโลยีต่าง ๆ ก้าวหน้า แต่คุณภาพการศึกษา พื้นฐานของไทยกลับเรียกได้ว่าถึงขั้นที่ตกต่ำ จาก การทดสอบ PISA ยังพบว่าเด็กไทย 74% อ่านไม่ ออก อ่านแล้วตีความไม่ได้ วิเคราะห์ความหมาย ไม่ถูก (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี 2555: 244-246) แม้แต่การดำเนินการ ด้านการบริหารวิชาการและการจัดการเรียนการสอน ในปัจจุบัน ก็ยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เนื่องจาก ยังขาดความพร้อมด้านการบริหารงานวิชาการด้าน การจัดการเรียนการสอน ที่จะยกระดับผล สัมฤทธิ์ ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระในเกือบทุกโรงเรียน อีกทั้งในการปฏิบัติจริงผู้บริหารและครูยังคงยึด ติดกับแนวคิดในการบริหารตนเองเป็นหลัก ทำให้

เกิดความขัดแย้งระหว่างครูกับผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา ทำให้ขาดความมั่นใจไม่กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ อำนาจการตัดสินใจต่างๆ ยัง คงอยู่ที่ผู้บริหารเหมือนเดิม ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึง มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง ประสงค์ของการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียน การสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อแก้ ปัญหาและ หาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ เพื่อให้ การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อเด็กโดยตรง เกิดความรักศรัทธา สนิทสามัคคีของครู ผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน และชุมชน อันจะส่งผลต่อความเจริญของชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่ พึงประสงค์การดำเนินงานวิชาการด้านการจัดการ เรียนการสอน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถม ศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการ วิจัยออกเป็นระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพ ที่พึงประสงค์การดำเนินงานวิชาการด้านการจัดการ เรียนการสอน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถม

ศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1.1 การบริหารวิชาการด้านการ จัดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วยการดำเนินงาน ธุรการด้านการจัดการเรียนการสอน การเตรียม การจัดการเรียนการสอน การจัดสื่อการเรียน การสอนและเทคโนโลยี การดำเนินการเรียน การสอน และการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสอน

1.1.2 การบริหารวิชาการด้านการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้แก่ การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การบริหาร ตนเอง และการตรวจสอบและถ่วงดุล

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 63 คน และ ครู 1,093 คน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถม ศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ในปีการศึกษา 2559 รวม 1,156 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถาน ศึกษาและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ในปีการศึกษา 2559 กำหนดรวม ทั้งสิ้น จำนวน 298 คนโดยใช้การเทียบประชากร ทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling technique)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหาร งานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

2.1 การศึกษาการบริหารวิชาการด้าน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน

โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 2 โรงเรียน

2.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษา โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบโรงเรียนเป็นฐาน

2.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัยและโรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 2 คน และครูผู้สอน 2 คน รวมเป็น 8 คน

2.2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งหมด 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. จบการศึกษาระดับปริญญาโท / ปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา

2. มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

3. มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. เป็นผู้บริหารหรืออดีตผู้บริหารและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารหรือการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 10 ปี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เสน่ห์ ชาวโต (2550) นวพร นุ่นหลักคำ (2557) และพัฒนันรี ศรีสุข (2557) มาเป็นกรอบแนวคิดประกอบการวิจัยครั้งนี้

2. การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง (2557) จรุณี แก้วเอี่ยม (2557) และสมจิต จันทร์ฉาย (2557) มาเป็นกรอบแนวคิดประกอบการวิจัยครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้บริหาร 63 คน และครู 1,093 คน รวม 1,156 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 39 คน ครูผู้สอน จำนวน 259 คน รวม 298 คน ใช้การเทียบประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดของ Krejcie and Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling technique)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ (Likert Type) 5 ระดับได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และบางส่วนส่งแบบสอบถามไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามทั้งหมดหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามในแต่ละด้านแต่ละข้อและวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร PNI modified ของ นางลักษณะ วิรัชชัย และ สุวิมล ร่องวาณิช (สุวิมล ร่องวาณิช, 2550: 279)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2.1 การศึกษาแนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice)

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) รวมเป็นผู้ให้ข้อมูล 8 คน จาก 2 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีค่าสูงมาใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้

ดำเนินการโดยนัดหมายวันเวลาและสถานที่ไว้ล่วงหน้ากับผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการสรุปประเด็นการและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

2.2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2.2.1 ขั้นตอนดำเนินการ

1) นำผลการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2) ร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (จัดทำคู่มือการใช้)

3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการดำเนินงานธุรการของการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียมการจัดการสอน ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผลการสอน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยี ด้านการดำเนินงานธุรการของการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลการสอน และด้านการเตรียมการจัดการสอน

2. แนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุป ดังนี้

2.1 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ โรงเรียนต้องมีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดระยะเวลาดำเนินงานการวัดและการประเมินผล เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและการประเมินผลการศึกษา

2.2 ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยี มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาและมีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จัดระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการตรวจสอบและมีการประเมินผล

การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการเตรียมการจัดการสอน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ โรงเรียนต้องจัดให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและกำหนดขั้นตอนและผู้รับผิดชอบในการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ไปรับใส่ตรวจสอบได้ ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

2.4 ด้านการดำเนินงานธุรการของการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ โรงเรียนต้องกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดการเรียนการสอนและแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นคณะกรรมการผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการการจัดการเรียนการสอน แต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนของครูให้ตรงตามหลักสูตรของสถานศึกษา และมีแผนการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านการดำเนินการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ โรงเรียนต้องดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย ส่งเสริม และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ประชาชนชาวบ้าน จัดหาวิทยากรจากภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น มาร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการประกันคุณภาพทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกและเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ระหว่างสถานศึกษา ประชาชน และส่วนกลาง

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีคะแนนเฉลี่ย การดำเนินงานน้อยที่สุด การดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือหลักการกระจายอำนาจ สอดคล้องกับการวิจัยของ ชุนชัย หุยเวียง (2551: 71-75) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัยของ ประดิษฐ์ โกมุทธานนท์ (2551: 123-126) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของศูนย์เครือข่ายตำบลบ่อสุพรรณ ผลการวิจัยพบว่า หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของศูนย์เครือข่ายตำบลบ่อสุพรรณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละหลักการพบว่าหลักการกระจายอำนาจมีการปฏิบัติมากที่สุด

2. แนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปได้ ดังนี้

2.1 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้โรงเรียนต้องมีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดระยะเวลาดำเนินการวัดและการประเมินผลพร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบและมีการจัดทำระเบียบการวัดและการประเมินผลการศึกษาของโรงเรียน เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วน

ร่วมในการวัดและการประเมินผลผลการศึกษา มีการจัดทำปฏิทินการวัดและการประเมินผลอย่างชัดเจน สอดคล้องกับการวิจัย ของวัฒนา โรจน์เจริญชัย (2553: 123) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอมะแม่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับมาก คือ มีการจัดทำระเบียบการวัดและการประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษา มีการจัดวางแผนการดำเนินการวัดและประเมินผลการศึกษา สถานศึกษาจะเป็นผู้จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน

2.2 ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยี มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นชุมชนมีส่วนร่วม ใช้สื่อการเรียนที่หลากหลาย ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนและมีการจัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาวิชาการ จัดระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการตรวจสอบและมีการประเมินผล การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของ ชนิษฐา อินนวล (2554: 110-125) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน

อำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านการส่งเสริมและการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรให้การสนับสนุนการผลิตสื่อในด้านต่าง ๆ เช่น เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครูผู้สอนควรเข้ารับการอบรม และศึกษาดูงานในการจัดทำสื่อ และการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3 ด้านการเตรียมการจัดการสอน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ โรงเรียนต้องจัดให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและกำหนดขั้นตอนและผู้รับผิดชอบในการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ไปรษณีย์ตรวจสอบได้ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตามตรวจสอบปรับปรุงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพล สุดสายเนตร (2556: 71-79) ได้ศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จากผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสูงสุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านหลักการบริหารตนเอง ด้านกระจายอำนาจอำนาจ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนและด้านการมีส่วนร่วม

2.4 ด้านการดำเนินงานธุรการของการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ โรงเรียนต้องกำหนดแผนนโยบายและวางแผนการจัดการเรียนการสอนและแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชนแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ สุข

พิทักษ์และคณะ (2555: 219-224) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า มีการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการ 10 ด้าน ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ขาดแคลน ครู และบุคลากรทางการศึกษาทำให้สูญเสียศักยภาพในการสร้างคุณภาพงานวิชาการรอง ลง มาคือขาดทีมงานวิชาการที่เข้มแข็ง ทำให้ระดับผลการปฏิบัติงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

2.5 ด้านการดำเนินการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ โรงเรียนต้องดำเนินการวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษาและส่งเสริม และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการให้ความรู้เสริมสร้างความคิด และเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของสภาพรุธทองก้าน (2557: 70) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดพวงแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 8. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ข้อ 2. โรงเรียนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมากที่สุด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล การสอน ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยี ด้านการเตรียมการจัดการสอน ด้านการดำเนินงานธุรการของการจัดการเรียนการสอนและด้านการดำเนินการเรียนการสอน ดังนั้น โรงเรียนควรมีการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็น จากชุมชน เพื่อส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้รูปแบบหรือเทคนิคการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในรายละเอียดแต่ละด้านของแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ผลการวิจัย ในเชิงลึกมากขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัยถึงการบริหารวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นเพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการบริหารวิชาการของโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ขุนชัย ทวยเวียง. (2551). การบริหารวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- จรูณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2 สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง. (2557). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคกลางของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- นวพร นุ่นหลักคำ. (2557). การศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์. ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประดิษฐ์ โกมุทธยานนท์. (2551). แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของศูนย์เครือข่ายตำบลบ่อสุพรรณ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พงษ์ศักดิ์ สุขพิทักษ์และคณะ. (2555). กลยุทธ์การบริหารคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พัฒนศรี ศรีสุข. (2557). บทบาทการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์. ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วัชรพล สุดสายเนตร. (2556). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. การบริหาร การศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย.
- วัฒนา โรจน์เจริญชัย. (2553). การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอแม่แจ่ม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

- สถาพร ภูทองก้าน. (2557). *สภาพการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดพวงแก้ว* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สมจิต จันทร์ฉาย. (2557). *การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เสน่ห์ ชาวโต. (2550). *การกระจายอำนาจและการบริหารและการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). *รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก 2544-2548*. ม.ป.ท.,
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพรส.
- Krejcie, Robert V. Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. V. 30, 247.
- Likert, Rensis. (1970). *The Human Resources: Cases and Concept*. Hart Cout Brace B. World in cooperated New York.